

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Tdo/69/2013
Identifikačné číslo spisu: 6412010156
Dátum vydania rozhodnutia: 16.12.2013
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Krajčovič
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2013:6412010156.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Krajčoviča a sudcov JUDr. Ing. Antona Jakubíka a JUDr. Libora Duľu, v trestnej veci proti obvinenému A. R. a spol., pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby spolupáchateľstvom podľa § 20, § 208 ods. 1 písm. a/, písm. b/, ods. 2 písm. d/ Tr. zák., vedenej na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 2T 72/2012, prerokoval na neverejnom zasadnutí 16. decembra 2013 v Bratislave dovolanie obvineného A. R. proti rozsudku Krajského súdu v Nitre zo 7. mája 2013, sp. zn. 2To 23/2013, a takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného A. R. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Topoľčany z 30. januára 2013, sp. zn. 2T 72/2012, bol obvinený A. R. (spolu s G. R.) uznaný za vinného zo zločinu týrania blízkej a zverenej osoby spolupáchateľstvom podľa § 20, § 208 ods. 1 písm. a/, písm. b/, ods. 2 písm. d/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

obžalovaní A. R. a G. L., ako rodičia maloletých detí A. R., narodeného XX. C. XXXX, A. R., narodenej XX. G. XXXX a G. R., narodeného XX. júla XXXX v období od septembra 2010 až do 13. júna 2011 v L., okres F., v obytnom priestore unimobunky na ulici E. číslo XXX, kde spolu s deťmi žili, obžalovaní neprimerane bili maloleté deti A., A., G. R. opaskom a palicou, čím im spôsobili na tele podliatiny, modriny a škrabance, pričom maloletému G. v presne nezistený deň v mesiaci máj 2011 spôsobili stredne ťažký úraz - pomliaždenie lebky vpravo, tržno - zmliaždenú ranu v oblasti drieku, ktorá vznikla pôsobením plošného úzkeho predmetu o šírke 3-4 cm, tiež maloletým odopierali nevyhnutnú osobnú starostlivosť, ošatenie, hygienu tým, že maloleté deti chodili v zimných mesiacoch nedostatočne oblečené, bez ponožiek, bez spodného prádla, nosili oblečenie pre dospelých a časti oblečenia mali prichytené igelitovými taškami zošúľanými do šnúry alebo prichytené špagátom, v dôsledku nedostatočnej hygieny a rodičovskej starostlivosti deti značne zapáchali, boli špinavé, zavšivavené, v ich obydlí - unimobunke, kde obžalovaní s deťmi žili sa pohybovali potkany, pričom maloletých A. a G. tieto hlodavce i uhrýzli, deťom vulgárne nadávali, čím obžalovaní nedostatočnou starostlivosťou ohrozovali fyzické a psychické zdravie svojich maloletých detí a táto nedostatočná starostlivosť mala negatívny vplyv na ich psychický a fyzický vývoj, deti boli podvyživené a konanie zo strany svojich rodičov

pocítovali ako ťažké príkorie.

Za to bol A. R., odsúdený podľa § 208 ods. 2 Tr. zák., s použitím § 38 ods. 2, § 36 písm. g/, § 37 písm. m/ Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov a pre jeho výkon bol podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Proti tomuto rozsudku podal A. R. odvolanie, o ktorom Krajský súd v Nitre rozhodol rozsudkom 7. mája 2013 pod. sp. zn. 2To 23/2013 tak, že podľa § 321 ods. 1 písm. d/, ods. 3 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste. Podľa § 208 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. a § 36 písm. g/ Tr. zák. uložil A. R. trest odňatia slobody v trvaní 7 rokov a pre jeho výkon ho podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. V zostávajúcich častiach rozsudok okresného súdu zostal nedotknutý.

Proti citovanému rozsudku Krajského súdu v Nitre podal obvinený dovolanie prostredníctvom svojho obhajcu. Tento mimoriadny opravný prostriedok oprel o dovolacie dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. t. j., že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Uviedol v ňom, že jeho správanie v čase skutku nie je možné pri objektívnom a spravodlivom hodnotení dôkazov právne posúdiť ako konanie v rozpore s Trestným zákonom.

Poukázal na to, že sporné je predovšetkým jeho zavinenie - úmyselné konanie. V inkriminovanom období žil hlboko pod hranicou chudoby a bola u neho zistená aj určitá duševná zaostalosť. Deti sa snažil vychovávať ako najlepšie vedel.

Poukázal tiež na to, že podľa znaleckého dokazovania u detí nebol jednak zistený syndróm týraného dieťaťa a ich výpovede nie je možné pokladať za celkom vierohodné.

Konajúce súdy tiež pochybili pokiaľ skutok kvalifikovali aj podľa § 208 ods. 2 písm. d/ s použitím § 138 písm. b/ Tr. zák. t. j., že k protiprávnemu konaniu dochádzalo po dlhší čas. U tohto trestného činu ide o trváci trestný čin. Aby bol naplnený závažnejší znak podľa § 138 písm. b/ Tr. zák. muselo by ísť o trvanie omnoho dlhšie ako v priemere u takéhoto trestného činu je bežné a nestačí len obdobie 9 - 10 mesiacov ako v tomto prípade.

Žiadal preto, aby najvyšší súd zrušil napadnutý rozsudok Krajského súdu v Nitre zo 7. mája 2013, sp. zn. 2To 23/2013, ako aj Okresného súdu Topoľčany z 30. januára 2013, sp. zn. 2T 72/2012 a prikázal tomuto súdu, aby v potrebnom rozsahu vec znovu prerokoval a rozhodol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací zistil, že dovolanie je prípustné, bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote, na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať, ale súčasne aj to, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

V reakcii na dovolacie námietky obvineného je možné uviesť, že vzhľadom k tomu, že výsledky dokazovania v predmetnej trestnej veci spoľahlivo preukázali spôsob protiprávneho konania obvineného, oba konajúce súdy nemali pochybnosti v otázke posúdenia subjektívnej stránky jeho konania a naplnenia zákonných znakov zločinu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, písm. b/, ods. 2 písm. b/ Tr. zák..

V posudzovanej trestnej veci je potom potrebné konštatovať, že obvinený vlastne prostredníctvom odôvodnenia dovolania napáda aj správnosť skutkových zistení.

Z ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku ale vyplýva, že dôvodom dovolania nemôže byť samo osebe nesprávne skutkové zistenie, lebo takýto dôvod tu uvedený nie je. Dovolanie je

mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných chýb, ale nie k revízií skutkových zistení, ktoré urobili sudy 1. a 2. stupňa. Dovolací súd nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy a preto pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o existencii dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písmeno i/ Tr. por. je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili sudy 1. a 2. stupňa.

V posudzovanej trestnej veci to potom znamená, že pre dovolací súd je rozhodujúce skutkové zistenie, podľa ktorého obvinený spáchal skutok tak, ako je tento vymedzený v tzv. skutkovej vete rozsudku Okresného súdu Topoľčany z 30. januára 2013, sp. zn. 2T 72/2012, pretože odvolací súd v rozsudku napadnutom dovolaním obvineného skutkové zistenia žiadnym spôsobom nemodifikoval.

Z uvedeného potom tiež vyplýva, že dovolacia námietka obvineného smerujúca k tomu, že podľa ich názoru nebola naplnená subjektívna stránka jeho protiprávneho konania je neopodstatnená.

Najvyšší súd však považuje za potrebné k tomu uviesť, že subjektívnu stránku spáchaného trestného činu (čiže vnútorný vzťah páchatel'a k spáchanému skutku) nie je možné skúmať priamo, ale len sprostredkované t. j. tak, ako sa navonok prejavuje v jeho konaní.

Poukazom na subjektívnu stránku spáchaného trestného činu (úmysel) sa teda potom dovolateľ v rámci svojich námietok, vlastne len iným (zastretým) spôsobom, snaží dosiahnuť zmenu v skutkových zisteniach a ich hodnotení súdmi 1. a 2. stupňa a ich nahradenie svojou vlastnou verziou skutkového stavu.

V rozsudku okresného súdu popísanému skutkovému stavu, ale bez akýchkoľvek pochybností zodpovedá právny záver vyjadrený v posúdení skutku obvineného, ako zločinu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, písm. b/, ods. 2 písm. d/ Tr. zák., pretože takýto čin spáchal závažnejším spôsobom konania t. j. po dlhší čas (§ 138 písm. b/ Tr. zák.). Je síce možno súhlasiť s dovolacou námietkou obvineného v tom zmysle, že všeobecne nie je možné stanoviť, aký konkrétny časový úsek sa považuje za dlhší čas, ktorý je možný ešte považovať za závažnejší spôsob konania. V každom prípade však konanie po dlhší čas pripadá do úvahy nielen pri pokračovacích trestných činoch, ako sa domnieva obvinený, ale najmä pri trvácich trestných činoch t. j. vtedy, keď sa udržiava protiprávny stav po určitú dobu.

Pritom dĺžku časového úseku, ktorý je možné považovať za dlhšiu dobu je treba posudzovať predovšetkým na základe intenzity konania obvineného a závažnosti trestného činu. Inak povedané ide o také konanie obvineného, ktoré zasahuje do zvlášť významnej sféry práv poškodeného a je vyjadrené aj zákonom ustanovenou trestnou sadzbou, ktorá vlastne tak vyjadruje dôležitosť a mieru záujmu akú spoločnosť má na ich ochrane.

V tomto konkrétnom prípade trestná sadzba v základnej skutkovej podstate trestného činu týrania blízkej a zverenej osoby je v rozpätí 3 - 8 rokov a vyjadruje tak výrazný záujem spoločnosti na ochrane dotknutých osôb, v tomto prípade detí pred bitím, ponižovaním odopieraním starostlivosti a inými protiprávnymi konaniami páchatel'ov.

Správne a v súlade so zákonom preto oba sudy posúdili konanie obvineného aj podľa kvalifikovanej skutkovej podstaty tohto trestného činu s poukazom na ustanovenie § 138 písm. b/, pretože protiprávne konanie obvineného trvalo 10 mesiacov, čo vzhľadom na vyššie uvedené je už bezpochyby treba považovať za konanie trvajúce dlhšiu dobu.

Z uvedeného potom vyplýva, že rozhodnutie napadnuté dovolaním obvineného nespočíva na nesprávnom právnom posúdení skutku ani na inom nesprávnom hmotnoprávnom posúdení a preto ním uvádzaný dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. nie je daný.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací, preto pre evidentné nesplnenie podmienok

dovolania podľa § 371 Tr. por. odmietol dovolanie obvineného na neverejnom zasadnutí bez preskúmania vecí.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.